

til at yde Bevilling. Det er mit Haab, at den Dag snart maa komme, da den danske Rigsdag lige saa villigt vil aabne sit Øre for de Krav, der stilles fra Enker og faderløse Børn.

Det Forslag, vi her fremsætte, hviler paa den Grundtanke, at det er alles Pligt at være med til at raade Bod paa den Nød, der forvoldes i et Hjem, naar Familieforsørgeren falder bort. Denne Opfattelse støtte vi ikke alene paa almindelige humane Betragtninger, men vi have ogsaa Ret til at motivere den ud fra den Betragtning, at det er i Samfundets velforstaaede Interesse, at der drages tilbørlig Omsorg for de Børn, der ved en umild Skæbne ere berøvede deres naturlige Forsørger.

Paa vore Finanslove bevilge vi ret rigelige Summer til Institutioner og til Formaals, om hvilke der i hvert Fald kan tvistes og være delte Meninger, medens vi til denne store Sags Løsning indtil Dato kun have bevilget Smuler, og jeg skulde dog mene, at ret beset maatte alle kunne være enige om at slaa Kreds og danne, om jeg maa bruge det Udtryk, en Riddervagt om alle de mange Titusinder af fattige, værgeløse, faderløse Børn, som findes i vort Samfund. Vi ere, naar det drejer sig om det enkelte Tilfælde, uanset Parti og Samfundsklasse, enige om at træde hjælpende til baade privat og offentligt. Jeg behøver blot at henvise til, at den enkelte Rigsdagsmands Enke ikke staar helt hjælpeløs i det Øjeblik, Familieforsørgeren falder bort. Uden Hensyn til, hvilket Flertal der findes her i Salen, har man gennem mange Aaringer stillet et Beløb til Raadighed for den Kvinde, der blev Enke efter en Rigsdagsmand, selv om denne kun havde siddet her i Rigsdagen i ganske faa Aar. Vi have været enige om i de Tilfælde, hvor en Mand har gjort sig i større eller mindre Grad fortjent af Samfundet, at stille et Beløb til Raadighed for hans Enke. Vi have ved vore Pensionslove for Statens Embeds- og Bestillingsmænd understreget den Deltagelse, som vi alle føle i det Øjeblik, en Kvinde staar berøvet sin naturlige Forsørger, sin Mand, og er overladt til ved eget Arbejde at tilvejebringe det fornødne til sine Børn. De forskellige Foreninger,

der ere dannede i dette Øjemed, ere Udtryk for den samme almenmenneskelige Følelse, og i Virkeligheden ere disse Foreninger jo Forløbere for Samfundets Overtagelse af den almindelige Forpligtelse, det har paa dette Omraade. Man kan jo ikke længere henvise — og har for øvrigt for længe siden heller ikke kunnet blive ved at henvise — denne Sag til det private Initiativ. Det private Initiativ vil, selv om denne og mange andre store Sager overtages af det offentlige, have tilstrækkeligt at gøre. Der vil være saa meget, hvortil man skal bruge den private Hjælpsomhed, at man ikke behøver at indrangere denne Sag under det private Initiativ.

De Foreninger, der ere dannede i det nævnte Øjemed, ere imidlertid Udtryk for den samme Følelse og den samme Grundtanke, som dette Forslag her hviler paa. Jeg skal henvise til en Forening, der er dannet af Hendes Majestæt Dronningen, og som har til Formaals at hjælpe Enker, der sidde tilbage med en Flok ukonfirmerede Børn. Denne Forening siger i sit Opraab til Offentligheden, at det er en Pligt for Offentligheden at komme alle disse hæderlige og stræbsomme Enker, der sidde tilbage med mange Børn, til Hjælp. Der er blevet foranstaltet Fester, hvis Overskud skulde anvendes til Hjælp for disse Enker, og dette Overskud sammen med de Bidrag, man har faaet ind, er blevet anvendt dertil. Men denne Forening, for hvilken Dronningen saaledes er Formandinde, har desuagtet maattet erklære, at den kun har kunnet hjælpe en Brøkdæl af dem, der have henvendt sig til dem, skønt de alle var værdige til at komme i Betragtning og alle var stærkt anbefalede og stod med en stor Flok Børn at forsørge. Denne Forening, der jo nyder Protektion i mange indflydelsesrige Kvindekredse i vort Samfund, har dog kun evnet at hjælpe en lille Brøkdæl af de Titusinder af Enker, der leve her i Landet. En anden Forening, for hvilken der ikke staar saa fine Navne i Spidsen, men som i øvrigt har virket udmærket paa sit Felt, saa vidt det staar til de Mænd og Kvinder, der have Ledelsen, har ogsaa gjort meget, men den har kun ved Hjælp af et Beløb af 20,000 Kr. om Aaret kunnet yde